

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик початкової освіти

Дипломна робота
магістра

з теми: **«НАВЧАННЯ ЛЕКСИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У КОНТЕКСТІ
КОМПЕТЕНТНООРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ»**

Виконала: студентка 2 курсу магістратури
PO1-M21 групи
спеціальності 013 Початкова освіта
Семенова Тетяна Олександрівна

Керівник: **Мєлкєсцева Н. В.**,
кандидат філологічних наук, доцент кафедри
теорії та методик початкової освіти

Рецензент: **Меркотан Л. Й.**, кандидат
філологічних наук, вчитель англійської мови
Кам'янець-Подільського ліцею № 5

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	7
1.1 Дидактичні засади компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов у початкових класах Нової української школи.....	7
1.2 Підходи та принципи компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі.....	14
1.3 Система формування іншомовної комунікативної компетентності здобувачів початкової освіти.....	18
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	23
2.1 Методичні аспекти формування іншомовної лексичної компетентності учнів початкових класів.....	23
2.2 Метод PPP (Presentation – Practice – Production) як провідний у навчанні лексики англійської мови в початковій школі.....	31
2.3 Нетрадиційні методи навчання іншомовного лексичного матеріалу молодших школярів.....	37
2.3.1 Метод ментальних карт (mind-mapping).....	37
2.3.2 Метод асоціативних символів.....	41
2.3.3 Інтервальне повторювання як засіб вивчення іншомовної лексики в початковій школі.....	44
2.4 Організація, зміст і перевірка ефективності експериментального дослідження.....	48
ВИСНОВКИ.....	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	63

ВСТУП

Вивчення іноземних мов сьогодні є необхідною умовою для успішної реалізації людини в житті, оскільки знання іноземних мов – ключ до успіху в сучасному світі, де міжкультурне спілкування набуває все більшого значення.

Початковий етап навчання іноземної мови є надзвичайно важливим, оскільки в цей період закладаються основи іншомовної комунікативної компетентності: відбувається становлення засад для формування умінь сприймати на слух, говорити, читати й писати іноземною мовою у межах визначених програмою результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Необхідною передумовою оволодіння іноземною мовою як засобом спілкування є наявність словникового запасу, тому постає потреба пошуку оптимальних засобів організації роботи здобувачів початкової освіти під час вивчення іншомовної лексики.

Різні аспекти компетентнісного підходу в процесі навчання іншомовної лексики учнів початкових класів стали предметом дослідження низки вітчизняних і зарубіжних учених (О. Бігич, І. Бім, Н. Бориско, Н. Гальскова, І. Зимня, Л. Калініна, С. Ніколаєва, Ю. Пассов, Т. Полонська, В. Редько; Ch. Brumfit, D. Hymes, W. Littlewood, R. Mirabile, S. Parry, S. Savignon, L. Spencer & S. Spencer та інші).

Саме компетентнісний підхід найбільше відповідає сьогоденним потребам суспільства і випускника школи, має сприяти формуванню компетентної особистості, котра змогла б жити і творити в сучасному швидкозмінному соціумі. Усе це зумовлює необхідність перегляду окремих аспектів цілей і змісту навчання та засобів їх реалізації в системі шкільної іншомовної освіти, зокрема на початковому етапі, що й зумовлює **актуальність** теми дипломної роботи.

Мета дослідження – схарактеризувати особливості навчання лексики англійської мови учнів початкових класів у контексті компетентнісно орієнтованого навчання.

Для досягнення окресленої мети необхідно розв'язати такі **завдання**:

- 1) з'ясувати сутність ключових понять, вивчити традиційний та передовий педагогічний досвід з проблеми дослідження;
- 2) розкрити сутність, зміст та методику формування іншомовної лексичної компетентності молодших школярів;
- 3) описати сучасні методичні підходи до навчання іншомовної лексики дітей молодшого шкільного віку в умовах компетентнісно орієнтованого навчання;
- 4) розробити й експериментально перевірити систему роботи з навчання лексики англійської мови здобувачів початкової освіти.

Об'єктом дослідження є процес формування іншомовної лексичної компетентності учнів початкових класів, а його **предметом** – система роботи з навчання лексики англійської мови молодших школярів в умовах компетентнісно орієнтованого навчання.

Гіпотеза дослідження: формування іншомовної лексичної компетентності учнів початкових класів буде ефективним за умови організації систематичної лексичної роботи компетентнісно орієнтованого характеру на уроках англійської мови та використання сучасних методик та інноваційних технологій для кращого засвоєння лексичного матеріалу.

Методи наукового дослідження: теоретичні – аналіз наукових джерел, нормативних освітніх документів, чинних підручників; емпіричні – спостереження за освітнім процесом із англійської мови в початковій школі, вивчення й узагальнення передового досвіду вчителів-практиків.

Організація дослідження. Експериментальне дослідження здійснювалося на базі 3 класів Кам'янець-Подільського ліцею №5.

Наукова новизна роботи полягає в описі процесу формування іншомовної лексичної компетентності молодших школярів в умовах компетентісно орієнтованого навчання.

Практичне значення дипломної роботи: результати дослідження можуть бути використані вчителями англійської мови початкової школи в освітньому процесі, а також здобувачами вищої освіти під час проходження педагогічної практики та написання наукових робіт.

Апробація роботи. Основні положення й результати дослідження апробовано під час участі в міжнародних, всеукраїнських і регіональних науково-практичних конференціях, студентських конференціях, обговорено на заняттях наукової проблемної групи «Актуальні проблеми методики викладання української та іноземної мови в початкових класах» та на засіданнях кафедри теорії та методик початкової освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (2021-2022, 2022-2023 н. р.).

З теми дослідження опубліковано статтю «Ментальні карти як засіб навчання іншомовного лексичного матеріалу в початковій школі» у збірнику наукових праць «Сучасні технології початкової освіти: реалії та перспективи» (Випуск VII, 2022).

Структура та зміст роботи. Наукова робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Обсяг роботи – 70 сторінок.

Зміст роботи. У вступі обґрунтовано актуальність теми дипломної роботи, визначено її мету, завдання, об'єкт та предмет, методи наукового дослідження, гіпотезу, новизну, теоретичне й практичне значення отриманих результатів.

У першому розділі «Теоретичні основи компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов учнів початкових класів» розкрито зміст ключових понять дослідження, висвітлено дидактичні засади, підходи та принципи компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов у початкових класах

Нової української школи, схарактеризовано систему формування іншомовної комунікативної компетентності здобувачів початкової освіти.

У другому розділі «Методика формування іншомовної лексичної компетентності здобувачів початкової освіти в умовах Нової української школи» розкрито сутність, зміст та особливості формування іншомовної лексичної компетентності молодших школярів, описано сучасні методичні підходи до навчання іншомовної лексики дітей молодшого шкільного віку в умовах компетентнісно орієнтованого навчання, обґрунтовано результати експериментального дослідження.

У висновках репрезентовано підсумки здійсненого теоретичного й емпіричного дослідження.

ВИСНОВКИ

Варіативність сучасної системи загальної середньої освіти, її тенденції на компетентнісні, діяльнісні, розвивальні, особистісно орієнтовані технології навчання активізують необхідність створення умов для розкриття індивідуальних можливостей і творчого потенціалу учнів, прояву в них потреби сформувати в собі здатність стати активними суб'єктами процесу соціалізації в сучасному світовому просторі.

Вирішальна роль у цьому процесі належить іноземним мовам як важливим засобам впливу на їхню соціальну і комунікативну мобільність, яка різнобічно сприяє формуванню в них готовності до саморегуляції пізнавальної діяльності та самовдосконалення.

Оновлення змісту навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти пов'язується зі змінами у стратегічних напрямках розвитку сучасної школи, насамперед із спрямуванням навчальної діяльності на вироблення в учнів необхідних життєвих ключових і предметних компетентностей, котрі в майбутньому давали б змогу здобувачам освіти комфортно почуватися в сучасному мультинаціональному та полікультурному світовому середовищі.

Компетентнісна технологія навчання іноземної мови в початковій школі проявляється насамперед у процесі комунікативної діяльності, коли школярі не тільки отримують певні прагматично спрямовані знання, але й виконують систему навчальних дій, що забезпечують оволодіння цими знаннями у практичній діяльності. Лише за умови, що кожен учень особисто братиме участь у виконанні навчально-комунікативних дій, усвідомить їх функціональне призначення в комплексі з іншими діями, він зможе набути досвіду мовленнєвої взаємодії в усній і письмовій формах.

Одним із найважливіших елементів мовної діяльності в системі мовних засобів є лексика. Вона займає дуже важливе місце на кожному уроці англійської мови. Лексика – це той багаж знань, яким учні навчаються легко і

швидко оперувати у процесі спілкування англійською мовою. Оволодіння нею є необхідною складовою використання мови як засобу спілкування.

Основна мета навчання лексичного матеріалу – створення необхідних передумов для формування мовленнєвої діяльності та збагачення словникового запасу учнів. Володіння лексикою є важливою передумовою розвитку мовленнєвих умінь аудіювання, говоріння, читання й письма, оскільки від ступеня володіння лексикою залежить змістовний бік висловлювання.

Досліджено лінгвістичні й психологічні особливості навчання лексичного матеріалу учнів початкової школи. З'ясовано, що рівень запам'ятовування й використання нового лексичного матеріалу – прямо пропорційний рівневі психічного розвитку учня, його віку, мотивації, зацікавленості а також тому виду діяльності, який домінує.

У ході написання дипломного дослідження було здійснено педагогічний експеримент. Метою експерименту було підтвердження припущення, що формування іншомовної лексичної компетентності учнів початкових класів буде ефективним за умови організації систематичної лексичної роботи компетентісно орієнтованого характеру на уроках англійської мови та використання сучасних методик та інноваційних технологій для кращого засвоєння лексичного матеріалу.

Також було визначено педагогічні умови формування іншомовної лексичної компетентності молодших школярів в умовах компетентісно орієнтованого навчання: врахування вікових можливостей школярів, інтересів учнів та рівня їх готовності до роботи; організація роботи із застосуванням методів асоціативних символів, ментальних карт, інтервального повторювання під час вивчення лексичного матеріалу на уроках англійської мови та її систематичне використання; готовність учителя до використання сучасних методик та інноваційних технологій у процесі навчання лексичного матеріалу в освітньому процесі з іноземної мови.

Результати експерименту продемонстрували позитивну динаміку у зростанні рівня сформованості іншомовної лексичної компетентності учнів початкових класів, тому вважаємо таку систему роботи ефективною.

Отже, мети роботи досягнуто, заплановані завдання виконано. Отримані результати проведеного дослідження підтверджують вірогідність висунутої гіпотези.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бігич О. Б. Особистісно-діяльнісний розвиток молодшого школяра на уроці іноземної мови : моногр. Київ. нац. лінг. ун-т. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2010. 138 с.
2. Бігич О. Б. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи : навчальний посібник. Київ : Ленвіт, 2006. 200 с.
3. Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції : курс лекцій [навчально-методичний посібник для студентів мовних спец. осв.-кваліф. рівня «магістр»] / ред. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2011. 344 с.
4. Гунько С. Метод асоціативних символів – сучасний високоефективний метод вивчення іноземної мови на початковому етапі // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2010. №8. С. 319-320.
5. Гусак Л. Є., Гунько О. І., Єфименко Н. Р., Стадник С. В. Англійська мова для дітей молодшого шкільного віку загальноосвітніх навчальних закладів за методикою асоціативних символів : підручник. Луцьк : Волинські старожитності, 2011. 104 с.
6. Гусак Л. Є., Гунько О. І., Єфименко Н. Р., Стадник С. В. Англійська мова для дітей старшого дошкільного віку загальноосвітніх навчальних закладів за методикою асоціативних символів. Луцьк : Волинські старожитності, 2010. 138 с.
7. Гусак Л. Є. Застосування методу асоціативних символів у процесі вивчення англійського лексичного матеріалу // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2011. № 17. С. 15-19.
8. Державний стандарт початкової освіти // Учитель початкової школи. 2018. № 4 (вкладка). С. 1-16.

9. Дидактико-методичне забезпечення контролю та оцінювання навчальних досягнень молодших школярів на засадах компетентнісного підходу : кол. моногр. / О. Я. Савченко, Н. М. Бібік, О. В. Онопрієнко та ін. Київ : Пед. думка, 2012. 192 с.

10. Дидактичні та методичні засади компетентнісно орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі : навчально-методичний посібник / за наук. ред. В. Г. Редька ; відп. за вип. Т. К. Полонська. Київ : «КОНВІ ПРІНТ», 2020. 288 с.

11. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. видання С.Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.

12. Застосування новітніх технологій під час реалізації прийому інтервального повторювання англійської лексики. URL: http://www.dut.edu.ua/ua/news-1-525-7117-zastosuvannya-novitnih-tehnologiy-pid-chas-realizacii-priyomu-intervalnogo-povtorenniya-angliyskoi-leksiki-u-vnz_kafedra-inozemnih-mov (дата звернення: 05.03.2022).

13. Карпюк К. Т. Нова українська школа: методика навчання англійської мови у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу. Тернопіль : «Видавництво Астон», 2020. 144 с.

14. Карпюк О. Д. Англійська мова : підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Тернопіль : „Видавництво Астон”, 2018. 112 с.

15. Карпюк О. Д. Англійська мова : підручник для 2 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Тернопіль : „Видавництво Астон”, 2019. 112 с.

16. Карпюк О. Д. Англійська мова : підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Тернопіль : „Видавництво Астон”, 2020. 128 с.

17. Карпюк О. Д. Англійська мова : підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Тернопіль : „Видавництво Астон”, 2021. 128 с.

18. Карпюк О. Д. Нова українська школа: методика навчання англійської мови у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу. Тернопіль : «Видавництво Астон», 2020. 160 с.

19. Кміть О. В. Основні сучасні тенденції розвитку іншомовної освіти молодших школярів в Україні // Іноземні мови в навчальних закладах. 2009. № 2. С. 38-42.

20. Кміть О. В. Пріоритетні тенденції англійської початкової освіти в контексті концепції «Нова українська школа» // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2018. Вип. 156. С. 62-65.

21. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : Бібліотека з освітньої політики / під заг. ред. О. В. Овчарук. Київ : «К.І.С.», 2004. 112 с.

22. Концепція компетентнісно орієнтованого навчання іноземних мов учнів початкової школи / В. Г. Редько, Т. К. Полонська, О. С. Пасічник, Н. П. Басай; за наук. ред. В. Г. Редька. Київ : ТОВ «КОНВІ ПРІНТ», 2018. 36 с.

23. Копняк Н. Б., Крупська Т. О. Ментальні карти як засіб візуалізації навчального матеріалу у початковій школі // Молодий вчений. 2019. № 5.2 (69.2). С. 148-153.

24. Котенко О. В., Соломаха А. В. Методика навчання іноземних мов у початковій школі : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 356 с.

25. Лейтнер С. Метод інтервальних повторень (3 книги «Як навчитися вчитися»). Перо, 2019. 106 с.

26. Лінгводидактичні засади навчання іноземних мов у закладах вищої педагогічної та загальної середньої освіти : моногр. / відп. за вип. М. М. Сідун, Т. К. Полонська. Мукачево : МДУ, 2018. С. 127-341.

27. Метод асоціативних символів у навчанні англійської мови в початковій школі. URL: <https://naurok.com.ua/metod-asociativnih-simvoliv-u-navchanni-angliysko-movi-uchniv-pochatkovo-shkoli-272033.html> (дата звернення: 28.03.2022).

28. Метод асоціативних символів через імітацію, максимально наближену до реальності. URL: http://innovatelogic.com/blog_poradu_dla_uchitelya/method_of_associated_symbols_opus_new.html (дата звернення: 28.03.2022).

29. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник / кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. Вид. 2-е, випр. і перероб. Київ : Ленвіт, 2002. 328 с.

30. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. / за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.

31. Мелекєсцева Н. В. Навчання англійської мови молодших школярів у контексті оновленої програми з іноземної мови // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : у 3 т. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017. Вип. 16. Т. 3. С. 131-132.

32. Мітчелл Г. К. Англійська мова. Підручник для 1 кл. загальноосв. навч. закладів (з аудіосупроводом). Київ : Видавництво «Лінгвіст», 2018. 112 с.

33. Мітчелл Г. К. Англійська мова. Підручник для 2 кл. загальноосв. навч. закладів (з аудіосупроводом). Київ : Видавництво «Лінгвіст», 2019. 112 с.

34. Мітчелл Г., Малкогіанні М. Англійська мова : підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Київ : Видавництво «Лінгвіст», 2020. 128 с.

35. Мітчелл Г., Малкогіанні М. Англійська мова : підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Київ : Видавництво «Лінгвіст», 2021. 128 с.

36. Морська Л. І. Інформаційні технології у навчанні іноземних мов : навчальний посібник. Тернопіль : Астон, 2008. 256 с.

37. Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці) : навчальний посібник. Київ : Ленвіт, 2008. 285 с.

38. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkolacompressed.pdf> (дата звернення: 10.11.2021).

39. Нова українська школа: навчальна платформа для підготовки вчителів англійської мови. URL: <https://nus-english.com.ua/> (дата звернення: 23.05.2022).

40. Нова українська школа: основи стандарту освіти / ред. кол. : Лілія Гриневич, Віктор Бриндза, Ніна Дементієвська, Роман Шиян (координатор проекту) та ін. Львів, 2016. 64 с.

41. Нова українська школа : poradnik dla vchytelja / zag. red. H. M. Bibik. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.

42. Онопрієнко О. В. Технологія конструювання інструментарію формувального оцінювання навчальних досягнень учнів першого та другого класів // Український педагогічний журнал. 2019. №1. С. 77-85.

43. Павленко О. Сутність загальноприйнятих методів навчання іноземним мовам // Педагогічні науки. 2021. № 78. С. 131-139.

44. Полонська Т. К. Сутність компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі // Педагогічна освіта : теорія і практика : зб. наук. праць Кам'янець-Подільського нац. ун-ту імені Івана Огієнка;

Інституту педагогіки НАПН України / гол. ред. В. М. Лабунець. Вип. 22 (1-2017). Ч. 2. Кам'янець-Подільський, 2017. С. 294-300.

45. Пухта Г., Гернгрос Г., Льюїс-Джонс П. Англійська мова. Підручник для 1 кл. закл. загальн. середн. освіт. (з аудіосупроводом). Київ : Видавництво «Лінгвіст», 2018. 128 с.

46. Пухта Г., Гернгрос Г., Льюїс-Джонс П. Англійська мова: підручник для 2 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Київ : Видавництво «Лінгвіст», 2019. 112 с.

47. Пухта Г., Гернгрос Г., Льюїс-Джонс П. Англійська мова: підручник для 3 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Київ : Видавництво «Лінгвіст», 2020. 112 с.

48. Пухта Г., Гернгрос Г., Льюїс-Джонс П. Англійська мова: підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Київ : Видавництво «Лінгвіст», 2021. 112 с.

49. Редько В. Г. Компетентнісно орієнтоване навчання іноземних мов учнів початкової школи : лінгводидактичний аспект // Проблеми сучасного підручника. Київ : Пед. думка, 2017. Вип. 18. С. 178-191.

50. Редько В. Г. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів початкової школи. Київ : Генеза, 2007. 136 с.

51. Редько В. Г. Організація компетентнісно орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі : метод. рек. Київ : Пед. думка, 2019. 34 с.

52. Рибалка Н. В. Особливості застосування мнемотехніки при вивченні лексичного матеріалу на заняттях з німецької мови // Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Філологічні науки». 2020. № 2 (20). С. 290-297.

53. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі : навчальний посібник. Київ : Ленвіт, 2005. 208 с.

54. Рубцова М. А. Використання технології “mind-maps” (інтелект-карт) при роботі з лексичним матеріалом // Матеріали II Міжнародної науково-методичної конференції «Сучасні підходи до навчання іноземної

мови: шляхи інтеграції школи та ВНЗ». Харків : Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. С. 122-124.

55. Секрети пам'яті або як ефективно вивчати і запам'ятовувати іноземні слова? URL: <https://greencountry.com.ua/journal/read/sekreti-pamyati-abo-yak-efektivno-vivchati-i-zapamyatovuvati-inozemni-slova> (дата звернення: 10.03.2022).

56. Семенова Т., Мелекєсцева Н. Ментальні карти як засіб навчання іншомовного лексичного матеріалу в початковій школі // Сучасні технології початкової освіти: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 6. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, педагогічний факультет, кафедра теорії та методик початкової освіти; редакційна колегія: Бахмат Н.В., Гудима Н.В., Ковальчук О.В. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2022. С. 56-59.

57. Смоліна С. В. Методика формування іншомовної лексичної компетенції // Іноземні мови. 2010. № 4. С. 16-23/

58. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти : 1-2 та 3-4 класи. Київ : Видавництво «Світоч», 2019. 336 с.

59. Buzan T. The ultimate book of mind maps. URL: <https://ia902601.us.archive.org/20/items/pdfy-MEuyCwZKGT3fqH56/The%20Ultimate%20Book%20of%20Mind%20Maps%20-%20Tony%20Buzan.pdf> (дата звернення: 20.05.2022).

60. Buzan T., Buzan B. The Mind Map Book: How to Use Radiant Thinking to Maximize Your Brain's untapped Potential. First Dutton Printing, 1994. 320 p.

61. Ellis R. Task-based language learning and teaching. Oxford : Oxford University Press, 2003. 387 p.

62. Hadfield J., Hadfield Ch. Introduction to Teaching English. Oxford, 2010. 176 p.

63. Harmer Jeremy. The Practice of English Language Teaching: for language teachers (with DVD). 4 th ed. England : Pearson Education Limited, 2007. 448 p.

64. Hellström R. Task Based Language Teaching versus Presentation Practice Production. Thesis. Linköping, 2015. 36 p.

65. Key Competencies for Successful Life and Well — Functioning Society / ed. by Dominique S. Rychen and Laura H. Salganik. Gottingen : Hogrefe Publishing, 2003. 219 p.

66. Lewis M. The Lexical Approach: the State of ELT and a Way Forward. Heinle cengage, 2002. 202 p.

67. McMillan H. James. Classroom Assessment: Principles and Practice for Effective Standard-Based Instruction. 6 th ed. Massachusetts : Pearson, 2013. 480 p.

68. Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on Key Competences for Lifelong Learning. URL : <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:394:0010:0018:en:PDF> (дата звернення: 12.12.2021).

69. Recommendation of the European Parliament and of the Council of 22 May 2018 on Key Competences for Lifelong Learning. Official Journal of the European Union. 4.6.2018. URL : [https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&rid=7) (дата звернення: 12.12.2021).

70. Slattery M., Willis J. English for Primary Teachers. A handbook of activities and classroom language. Oxford University Press, 2009. 148 p.